

ทัศนคติต่อการปนภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามภาษาไทย

ชัลมาน ดาราฉาย¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาอาหรับโดยทั่วไป ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทย และความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพและสถานภาพของมุสลิมที่ใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทย ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นข้อมูลความคิดเห็นของชาวไทยมุสลิมผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการปนภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคืออัตราส่วนร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมมีความเห็นว่า ภาษาอาหรับเป็นภาษาสำคัญของโลกและเป็นเอกลักษณ์ของมุสลิมทั่วโลก มุสลิมจำเป็นต้องเรียนภาษาอาหรับ กลุ่มตัวอย่างรู้สึกภูมิใจที่ได้เรียนภาษาอาหรับและต้องการเรียนภาษาอาหรับเพิ่มเติม กลุ่มตัวอย่างระบุด้วยว่า การเขียนคำทับศัพท์ภาษาอาหรับด้วยอักษรไทยในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามควรใช้หลักเกณฑ์ตามราชบัณฑิตยสถานเพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกัน ควรใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับเท่าที่จำเป็น และควรเขียนคำแปลภาษาไทยควบคู่กับถ้อยคำภาษาอาหรับ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างแสดงความเห็นว่า มุสลิมที่ใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทยเป็นบุคคลที่มีการศึกษา มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความน่าเชื่อถือ

คำสำคัญ : ทัศนคติต่อภาษา, การปนภาษา, ภาษาอาหรับ, หนังสือคำสอนศาสนาอิสลามภาษาไทย

¹อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 1761 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ถนน พัฒนาการ สวนหลวง กทม. 10250 โทร.084-654-9591
e-mail: sdaracha@yahoo.com

Attitudes Towards Arabic Code Mixing in Islamic Texts in Thai

Salman Darachai¹

Abstract

The main purposes of this research were: To explore the respondents' attitudes towards Arabic language in general; To determine the respondents' attitudes towards Arabic-Thai code mixing styles, and; To investigate the respondents' attitudes towards personality and social status of Muslims using Arabic-Thai code mixing. The data in this study were obtained from a sample of 360 Thai – Muslims purposively selected from 12 Mosques in Bangkok. The statistical analysis was done in form of percentages and averages.

Regarding the result of the study, the majority of respondents agreed that Arabic was an important language representing Muslim identity. Therefore, it was an obligation for Muslims to learn Arabic. The respondents admitted that they were proud to study Arabic and they would like to learn more about it. They also suggested that the use of Arabic loan words in Thai language should strictly follow the standard format set by the Royal Institute of Thailand. In addition, they suggested that Arabic words would be used only where necessary and with translation in Thai. Besides, they agreed on the various personalities and social status of the Muslims using Arabic-Thai code mixing, e.g. high education, self confidence and reliability.

Keywords: Attitudes, Code mixing, Language mixing, Arabic language, Islamic texts in Thai

¹Lecturer, Bachelor of Art Program for Foreigners, Kasem Bundit University

Kasem Bundit University 1761 Patanakarn Road, Suanluang, Bangkok 10250 Tel. 084-654-9591

e-mail: sdarachai@yahoo.com

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คำสอนศาสนาอิสลามหรือที่ภาษาอาหรับใช้คำว่า “คุตบะห์” (khutbah) หมายถึง การกล่าวคำปาฐกถาธรรม การกล่าวคำปราศรัยหรือธรรมเทศนา (กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ, 2552, น. 16) โดยผู้กล่าวคำเทศนาหรือกล่าวปาฐกถาธรรมได้สืบทอดแนวทางและรูปแบบในการแสดงคำสอนศาสนาอิสลามมาจากแนวปฏิบัติของท่านศาสดามุฮัมมัด ซึ่งท่านได้แสดงปฐมเทศนาในการประกอบศาสนกิจร่วมกับมวลมุสลิม ณ มัสยิดแห่งหนึ่งในเมืองเมดิना (Medina) (Gaffney, 2004, pp. 394-395) นับแต่เวลานั้นเป็นต้นมา เหล่าสาวกและอนุชนผู้มีหน้าที่กล่าวคำเทศนาของอิสลามได้สืบทอดเจตนารมณ์และเจริญรอยตามแนวปฏิบัติของท่านในการถ่ายทอดหลักธรรมคำสอนของอิสลามตลอดมา

องค์ประกอบสำคัญของการแสดงคำสอนศาสนาอิสลามมี 5 ประการ (Glasse, 1991, p. 354) ดังนี้

1. การกล่าวสรรเสริญพระเจ้าและการขอพรแด่ศาสดา
2. การกล่าวคำปฏิญาณตนเพื่อแสดงความศรัทธาเชื่อมั่นในพระเจ้าและศาสดา
3. การกล่าวถึงความเป็นเอกภาพของพระเจ้า
4. การแสดงหลักธรรมคำสอน
5. การขอพรให้บรรดาผู้ศรัทธาตลอดจนผู้ที่ประสบปัญหาหรือผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก

ผู้กล่าวคำเทศนาต้องแสดงองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้นด้วยภาษาอาหรับดั้งเดิม (Classical Arabic) ยกเว้นการแสดงหลักธรรมคำสอนที่อาจถ่ายทอดด้วยภาษาอื่น เช่น ภาษาชาว (Keeler, 1998, pp. 163-

178) ภาษามลายู (โซรยา จามจุรี, 2543, น. 61) ภาษาไทย (ธารินี ธาดาดุสิตา, 2547, น. 69) ภาษาตุรกี (Gibbon, 2008, pp. 389-403; Gibb and Kramers, 1974, p. 259) ภาษาอังกฤษ (Albayrak, 2012, p. 32; Hashem, 2010, pp. 49-61) และภาษาฟูลฟูลเด (Fulfulde) (Kouega and Baimada, 2012, pp. 10-19) เป็นต้น การถ่ายทอดคำสอนศาสนาอิสลามโดยใช้ภาษาอื่นในขณะที่ยังคงถ้อยคำบางส่วนโดยใช้ภาษาอาหรับได้กลายเป็นรูปแบบที่พบได้ทั่วไปในปัจจุบัน การใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับปนในภาษาอื่นเพื่อถ่ายทอดคำสอนศาสนาอิสลามจึงอาจเป็นปรากฏการณ์ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังที่มีการศึกษาเกี่ยวกับการปนภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามภาษาไทย (ชลมาณ ดาราฉาย, 2557, 93-105) ซึ่งพบวิธีการนำถ้อยคำภาษาอาหรับมาใช้ปนในข้อความภาษาไทย จำนวน 4 วิธี ได้แก่ การทับศัพท์ การซ้อนคำ การผสมคำ และการประสมคำ

บทบาทหน้าที่ของภาษาอาหรับในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการเผยแผ่คำสอนศาสนาอิสลามย่อมมีอิทธิพลต่อการปลูกฝังและการหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ รวมทั้งพฤติกรรมของมุสลิม ทั้งนี้ พฤติกรรมของบุคคลเป็นสิ่งที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือทัศนคติ (attitude) ซึ่งหมายถึง แนวความคิดเห็นและการแสดงออกของบุคคลที่มีต่อบุคคลอื่น วัตถุสิ่งของ สถาบัน และเหตุการณ์ ซึ่งสามารถประเมินได้ทั้งด้านบวกหรือด้านลบ (Ajzen, 2005, p. 3) กล่าวได้ว่า หากมุสลิมมีทัศนคติด้านบวกต่อการปนภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามย่อมเป็นการสนับสนุนให้การแสวงหาความรู้

จากการอ่านหนังสือดำเนินไปได้ด้วยดีและอาจนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมสืบต่อไป ในทางตรงข้าม หากมุสลิมส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุสลิมใหม่มีทัศนคติด้านลบอาจส่งผลให้ขาดแรงจูงใจและความสนใจในการอ่าน อันเป็นอุปสรรคส่วนหนึ่งที่บั่นทอนประสิทธิภาพในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับอิสลามตามภารกิจที่มุสลิมพึงกระทำ ทัศนคติของมุสลิมที่มีต่อการปนภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามจึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาเกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนของศาสนาอิสลาม ตามที่นักวิชาการส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ทัศนคติของบุคคลมิใช่ความคิดเพียงชั่วขณะที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือทัศนคติมิใช่ความคิดที่เกิดขึ้นเพียงชั่วคราว แต่ทัศนคติเป็นสิ่งที่มีการพัฒนาการผ่านช่วงเวลายาวนาน มีลักษณะค่อนข้างคงที่ และเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก (Stiff and Mongeau, 2003, p. 12)

จากรายละเอียดดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติต่อการปนภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามภาษาไทยจะมีประโยชน์อย่างหนึ่งคือผู้เขียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหนังสือสามารถนำผลการศึกษาไปพิจารณาประยุกต์ใช้ในการผลิตหนังสือให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจของมุสลิมในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับอิสลาม อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจเบื้องต้นพบว่าการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวในประเทศไทยยังมีจำนวนไม่มาก ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาทัศนคติต่อการปนภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามที่จัดพิมพ์เผยแพร่ด้วยภาษาไทย โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาอาหรับโดยทั่วไป
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทย
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพและสถานภาพของมุสลิมที่ใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทย

แนวคิดที่ใช้เป็นพื้นฐานของการวิจัย

1. แนวคิดเรื่องการศึกษาทัศนคติต่อภาษาด้วยวิธีตรง (direct approach) และวิธีอ้อม (indirect approach) ของการ์เร็ท (Garrett, 2010)
2. แนวคิดเรื่องการปนภาษา (language mixing) หรือที่เรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า การสลับภาษาในประโยค (intra-sentential switching) ของโรเมน (Romaine, 2000)
3. แนวคิดเรื่องแบบจำลองกรอบภาษาหลัก (Matrix Language Frame model, MLF model) ของไมเออร์ส-สก็อตตัน (Myers-Scotton, 2002)

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาทัศนคติต่อการปนภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามที่จัดพิมพ์เผยแพร่เป็นภาษาไทย โดยศึกษาทัศนคติของชาวไทยมุสลิมเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามแต่ละชุดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำแนกออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษาสายสามัญ และการศึกษาศาสนา

2) รายการประเมินเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาอาหรับโดยทั่วไปในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ความสำคัญของภาษาอาหรับ การเรียนรู้ภาษาอาหรับ บทบาทหน้าที่ของภาษาอาหรับในแง่ที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม ฯลฯ ข้อความที่ให้ผู้ตอบประเมินในส่วนนี้ดัดแปลงมาจากงานของอแลดดิน (Aladdin, 2010) หลิว (Liu, 2011) และมามุนและเราะห์มาน (Mamun and Rahman, 2012)

3) รายการประเมินเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทยในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ความจำเป็นของการปนภาษา ประโยชน์ของการปนภาษา ลักษณะการปนภาษาอาหรับในภาษาไทย ฯลฯ ข้อความที่ให้ผู้ตอบประเมินในส่วนนี้ดัดแปลงมาจากงานของไซดัต (Saidat, 2010) และอเลเนซี (Alenezi, 2010)

4) รายการประเมินเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพและสถานภาพของมุสลิมที่ใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทยในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ความน่าเชื่อถือ ความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีเหตุผล ความรอบคอบ ฯลฯ ข้อความที่ให้ผู้ตอบประเมินในส่วนนี้ดัดแปลงมาจากงานของแลมเบิร์ตและคณะ (Lambert et al., 1965 cited by Garrett, 2010, pp. 39-40) ฟาริดา (Farida, 2010) และดียู ปาลิคุปต์ (Palikupt, 1983) คำถามและข้อความที่ให้ผู้ประเมินในแบบสอบถามแบบปลายปิดดังกล่าวข้างต้นมีทั้งแบบให้เติมคำตอบ แบบ

ให้เลือกตอบจากตัวเลือกที่ผู้วิจัยกำหนดให้ และแบบให้ประเมินโดยใช้มาตราการประเมินแบบ 5 ช่วงคะแนน สำหรับความหมายของค่าคะแนน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การจำแนกระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (mean) ตามช่วงคะแนน ดังนี้

ช่วงคะแนน 4.21 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ช่วงคะแนน 3.41 – 4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ช่วงคะแนน 2.61 – 3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ช่วงคะแนน 1.81 – 2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ช่วงคะแนน 1.00 – 1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

เมื่อจัดเตรียมแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในเบื้องต้นเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับชาวไทยมุสลิมจำนวน 10 คน ซึ่งเป็นสัปปุรุชของมัสยิดอมันนุญมิต เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมมากขึ้น จากนั้นได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนต่อไป

2.การเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปสำรวจทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีต่อการปนภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามภาษาไทย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive random sampling) (Leedy and Ormrod, 2013, p. 215) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ กล่าวคือ เป็นผู้ที่อ่านหนังสือคำสอนสม่ำเสมออย่างน้อย

สัปดาห์ละ 1 วัน กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นได้สุ่มมาจากมัสยิดในกรุงเทพมหานคร จำนวน 12 มัสยิด โดยผู้วิจัยคัดเลือกมัสยิดเหล่านี้ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) (Leedy and Ormrod, 2013, p. 210) จากมัสยิดที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในกรุงเทพมหานครที่มีจำนวนทั้งสิ้น 174 มัสยิด ซึ่งจำแนกออกเป็น 6 กลุ่ม ตามการแบ่งกลุ่มมัสยิดของสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย โดยสุ่มเลือกกลุ่มละ 2 มัสยิด รวมจำนวนมัสยิดที่ได้จากการสุ่มจำนวน 12 มัสยิด สำหรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ในการสุ่มจากแต่ละมัสยิดมีจำนวนมัสยิดละ 30 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 360 คน

3.การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดเตรียมหนังสือแนะนำตนเองและข้อมูลโดยสังเขปเกี่ยวกับการวิจัย จากนั้นได้ส่งเอกสารดังกล่าวพร้อมทั้งแนบตัวอย่างแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ถึงอิหม่ามประจำมัสยิดทั้ง 12 มัสยิดที่คัดเลือกไว้ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสัปบุรุษของแต่ละมัสยิดและนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการแจกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยได้ขออนัดหมายในวันศุกร์ซึ่งเป็นวันที่ศาสนาอิสลามกำหนดให้มุสลิมมาประกอบศาสนกิจร่วมกันที่มัสยิด (บังคับเฉพาะบุรุษ ส่วนสตรีสามารถประกอบศาสนกิจที่มัสยิดหรือที่บ้านก็ได้ตามความเหมาะสม) ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถรวบรวมแบบสอบถามได้คืนจำนวนทั้งสิ้น 306 ชุด ดังข้อมูลในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 : จำนวนแบบสอบถามที่ส่งออกและได้รับคืน

กลุ่ม	มัสยิด	แบบสอบถาม (ชุด)		ร้อยละ
		ส่งออก	ได้รับคืน	
1	1. ดารุลอาบิดิน (ตรอกจันทน์)	30	14	46.67
	2. จักรพงษ์	30	19	63.33
2	3. นูรุลอิสลาม (บ้านป่า)	30	30	100.00
	4. อัลเอียะติซอม (หัวป่า)	30	29	96.67
3	5. ฮิญาตุลอิสลาม (ดอนสะแก)	30	30	100.00
	6. ยามีลุลอียาดะห์ (ลาดบัวขาว)	30	30	100.00
4	7. อิกวานุลมุตะกิน (เกาะขุนเณร)	30	16	53.33
	8. กามาลุลอิสลาม (ทรายทองดินใต้)	30	24	80.00
5	9. ดารูนานาฮีม (แบนชะโด)	30	28	93.33
	10. นูรุลลอห์ (ลำไพล)	30	30	100.00
6	11. ดารูนานาฮีม (ทุ่งครุ)	30	30	100.00
	12. นูรุลมุบีน (บ้านสมเด็จเจ้า)	30	26	86.67
รวม		360	306	85.00

ตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามที่ส่งออกมีจำนวน 360 ชุด ส่วนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมีจำนวน 306 ชุด (ร้อยละ 85.00) โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจากมัสยิดในกลุ่ม 3 มากที่สุด (ร้อยละ 100.00)

4.การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อคำนวณค่าร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (mean) โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่มตามสถานภาพของบุคคล ดังนี้

- 1) กลุ่มนักเรียนศาสนา หมายถึง ผู้เรียนศาสนาอิสลามในโรงเรียนสอนศาสนาประจำมัสยิดที่จัดการเรียนการสอนวิชาด้านศาสนาอิสลาม เช่น หลักศรัทธา หลักปฏิบัติ หลักคุณธรรมจริยธรรม บัญญัติเกี่ยวกับสิ่งอนุมัติและบัญญัติเกี่ยวกับสิ่งต้องห้าม เป็นต้น
- 2) กลุ่มมุสลิมทั่วไป หมายถึง อิหม่าม (ผู้นำทางศาสนาอิสลาม) คอเต็บ (ผู้กล่าวคำเทศนาหรือกล่าวปาฐกถาธรรม) มุอ์ซซิน (ผู้ประกาศ

ให้มุสลิมมาละหมาดที่มีสยิดเมื่อถึงเวลาละหมาด) ครูสอนศาสนาอิสลาม และสัปบุรุษประจำมัสยิดที่ไม่ได้เป็นผู้เรียนศาสนา วัตถุประสงค์ของการจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็นสองกลุ่มดังกล่าวข้างต้นมี 2 ประการ กล่าวคือ ประการแรก เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียนและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ผู้เรียนศาสนาอิสลาม และประการที่สอง เพื่อให้สามารถศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาอาหรับโดยทั่วไป

ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาอาหรับโดยทั่วไป ผู้วิจัยได้สอบถามกลุ่มตัวอย่างในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การเรียนรู้ภาษาอาหรับ ความสำคัญของภาษาอาหรับและบทบาทหน้าที่ของภาษาอาหรับ ผลการศึกษามีรายละเอียดดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาอาหรับโดยทั่วไป

รายการประเมิน	นักเรียนฯ	มุสลิมทั่วไป	ไม่ระบุ	ค่าเฉลี่ย
1. มุสลิมจำเป็นต้องเรียนภาษาอาหรับ	4.68	4.33	4.50	4.41
2. ท่านภูมิใจที่ได้เรียนภาษาอาหรับ	4.65	4.28	4.75	4.36
3. ท่านต้องการเรียนภาษาอาหรับเพิ่มขึ้น	4.67	4.22	4.75	4.32
4. ภาษาอาหรับเป็นภาษาสำคัญของโลก	4.62	4.21	4.25	4.30
5. ภาษาอาหรับเป็นเอกลักษณ์ของมุสลิมทั่วโลก	4.55	4.16	4.75	4.25
6. การเผยแผ่อิสลามจำเป็นต้องใช้ภาษาอาหรับ	4.26	3.87	4.75	3.97
7. ภาษาอาหรับเป็นสัญลักษณ์ของผู้มีความรู้ทางศาสนาอิสลาม	4.02	3.84	4.75	3.89
8. ภาษาอาหรับเป็นภาษาที่บุคคลทั่วไปควรเรียนรู้ แม้ไม่ใช่มุสลิม	4.15	3.78	4.00	3.86
ตารางที่ 2 (ต่อ)				
รายการประเมิน	นักเรียนฯ	มุสลิมทั่วไป	ไม่ระบุ	ค่าเฉลี่ย
9. ภาษาอาหรับช่วยให้เข้าใจคำสอนของอิสลามได้ง่ายขึ้น	3.44	3.45	3.75	3.45
10. ภาษาอาหรับเป็นภาษาที่เรียนรู้ได้ง่าย	3.21	3.08	3.50	3.12
ค่าเฉลี่ย	4.23	3.92	4.38	3.99

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาษาอาหรับ โดยเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ต่อรายการประเมินต่าง ๆ เรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ “มุสลิม จำเป็นต้องเรียนภาษาอาหรับ” (ค่าเฉลี่ย 4.41) “ท่านภูมิใจที่ได้เรียนภาษาอาหรับ” (ค่าเฉลี่ย 4.36) “ท่านต้องการเรียนภาษาอาหรับเพิ่มขึ้น” (ค่าเฉลี่ย 4.32) “ภาษาอาหรับเป็นภาษาสำคัญของโลก” (ค่าเฉลี่ย 4.30) และ “ภาษาอาหรับเป็นเอกลักษณ์ของมุสลิมทั่วโลก” (ค่าเฉลี่ย 4.25)

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อรายการประเมินต่าง ๆ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ “การเผยแผ่อิสลามจำเป็นต้องใช้ภาษาอาหรับ” (ค่าเฉลี่ย 3.97) “ภาษาอาหรับเป็นสัญลักษณ์ของผู้มีความรู้ทางศาสนาอิสลาม” (ค่าเฉลี่ย 3.89) “ภาษาอาหรับเป็นภาษาที่บุคคลทั่วไปควรเรียนรู้ แม้ไม่ใช่มุสลิม”

(ค่าเฉลี่ย 3.86) และ “ภาษาอาหรับช่วยให้เข้าใจคำสอนของอิสลามได้ง่ายขึ้น” (ค่าเฉลี่ย 3.45) และผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อรายการประเมิน “ภาษาอาหรับเป็นภาษาที่เรียนรู้ได้ง่าย” (ค่าเฉลี่ย 3.12) ทั้งนี้ กลุ่มนักเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับ ภาษาอาหรับโดยทั่วไปในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.23) ส่วนกลุ่มมุสลิมทั่วไปมีความเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.92)

สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการใช้อ้อยคำภาษาอาหรับปนในข้อความภาษาไทยมีรายละเอียดดังนี้

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทย

ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ ภาษาอาหรับปนภาษาไทย ผู้วิจัยได้สอบถาม กลุ่มตัวอย่างในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อ้อยคำภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามที่จัดพิมพ์เผยแพร่ด้วย

ภาษาไทย เช่น การเขียนคำทับศัพท์ภาษา
อาหรับด้วยอักษรไทย ประโยชน์ของการปน
ภาษาอาหรับ และวิธีการใช้ถ้อยคำภาษา

อาหรับ เป็นต้น ผลการศึกษามีรายละเอียดดัง
ปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 (ก) : ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทย

รายการประเมิน	นักเรียนฯ	มุสลิมทั่วไป	ไม่ระบุ	ค่าเฉลี่ย
1. การเขียนคำทับศัพท์ภาษาอาหรับด้วยอักษรไทยในหนังสือควรมีมาตรฐานเดียวกัน	4.47	4.15	3.75	4.21
2. ผู้เขียนหนังสือควรเขียนคำทับศัพท์ภาษาอาหรับด้วยอักษรไทย โดยใช้หลักเกณฑ์ตามราชบัณฑิตยสถาน	4.08	4.09	3.50	4.08
3. ท่านต้องการให้ผู้เขียนหนังสือคุตบะฮ์ใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับเท่าที่จำเป็นเท่านั้น	4.12	4.08	3.75	4.08
4. ท่านต้องการให้เขียนคำแปลภาษาไทยควบคู่กับคำทับศัพท์ภาษาอาหรับทุกคำ	4.35	3.97	4.25	4.05
5. ถ้อยคำภาษาอาหรับทำให้เนื้อหาในหนังสือน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น	3.74	3.71	4.25	3.73
6. การใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับในหนังสือเปิดโอกาสให้ท่านเรียนรู้ถ้อยคำใหม่ ๆ	3.74	3.66	4.00	3.68
7. การใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับช่วยให้ท่านเข้าใจคำสอนในหนังสือได้ง่ายขึ้น	3.55	3.56	3.75	3.56
8. ถ้อยคำภาษาอาหรับสร้างแรงจูงใจให้ท่านในการอ่านหนังสือ	3.44	3.56	3.25	3.53
9. ท่านขอให้ผู้เขียนหนังสือใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับ ถึงแม้จะมีถ้อยคำภาษาไทยที่มีความหมายคล้ายกันให้เลือกใช้แทนก็ตาม	3.29	3.42	3.50	3.40
ค่าเฉลี่ย	3.86	3.80	3.78	3.81

ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาอาหรับปนในภาษาไทย โดยเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อรายการประเมิน “การเขียนคำทับศัพท์ภาษาอาหรับด้วยอักษรไทยในหนังสือควรมีมาตรฐานเดียวกัน” (ค่าเฉลี่ย 4.21) ส่วนรายการประเมินที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ “ผู้เขียนหนังสือควรเขียนคำทับศัพท์ภาษาอาหรับด้วยอักษรไทย โดยใช้

หลักเกณฑ์ตามราชบัณฑิตยสถาน” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับข้อความ “ท่านต้องการให้ผู้เขียนหนังสือคุตบะฮ์ใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับเท่าที่จำเป็นเท่านั้น” (ค่าเฉลี่ย 4.08) รองลงมาได้แก่ “ท่านต้องการให้เขียนคำแปลภาษาไทย ควบคู่กับคำทับศัพท์ภาษาอาหรับทุกคำ” (ค่าเฉลี่ย 4.05) “ถ้อยคำภาษาอาหรับทำให้เนื้อหาในหนังสือน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น” (ค่าเฉลี่ย 3.73) “การใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับในหนังสือเปิดโอกาสให้ท่านเรียนรู้ถ้อยคำใหม่ ๆ” (ค่าเฉลี่ย 3.68) “การใช้

ถ้อยคำภาษาอาหรับช่วยให้ท่านเข้าใจคำสอนในหนังสือได้ง่ายขึ้น” (ค่าเฉลี่ย 3.56) และ “ถ้อยคำภาษาอาหรับสร้างแรงจูงใจให้ท่านในการอ่านหนังสือ” (ค่าเฉลี่ย 3.53) ตามลำดับ ส่วนรายการประเมินที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในระดับปานกลาง ได้แก่ “ท่านชอบให้ผู้เขียนหนังสือใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับ ถึงแม้จะมีถ้อยคำภาษาไทยที่มีความหมายคล้ายกันให้เลือกใช้แทนก็ตาม” (ค่าเฉลี่ย 3.40) เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างปรากฏว่า กลุ่มนักเรียนศาสนามี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาอาหรับปนในภาษาไทย โดยมีความเห็นโดยรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.86) ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มมุสลิมทั่วไปที่มีความเห็นโดยรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80) เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ ในการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในประเด็นที่ว่า การใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับเป็นเหตุให้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยลดลง กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 (ข) : ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทย

รายการประเมิน	นักเรียนฯ	มุสลิมทั่วไป	ไม่ระบุ	ค่าเฉลี่ย
1. การใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับในหนังสือทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของท่านลดลง	2.55	2.87	2.50	2.80
ค่าเฉลี่ย	2.55	2.87	2.50	2.80

ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างโดยรวมประเมินว่าการใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับปนภาษาไทยไม่ได้ทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของตนลดลง โดยประเมินข้อความนี้ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.80) และเมื่อเปรียบเทียบการประเมินระหว่างกลุ่มนักเรียนฯ และกลุ่มมุสลิมทั่วไปพบว่า กลุ่มนักเรียนฯ ประเมินข้อความนี้ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.55) ส่วนกลุ่มมุสลิมทั่วไปประเมินในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.87)

จากข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในตารางที่ 3 (ก) – 3 (ข) อาจกล่าวได้ว่า การเขียนคำทับศัพท์ภาษาอาหรับด้วยอักษรไทย ควรใช้หลักเกณฑ์ตามราชบัณฑิตยสถานเพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกัน ควรใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น และควรเขียนคำแปลภาษาไทยควบคู่

ถ้อยคำภาษาอาหรับด้วย นอกจากนี้ ถ้อยคำภาษาอาหรับที่ปรากฏใช้ในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามมีประโยชน์หลายประการ ได้แก่ ทำให้เนื้อหาในหนังสือน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ช่วยให้ผู้อ่านได้เรียนรู้ถ้อยคำใหม่ ๆ สร้างแรงจูงใจในการอ่านหนังสือ และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจคำสอนในหนังสือได้ง่ายขึ้น ซึ่งการประเมินของผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3 (ข) ก็แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบเห็นด้วยกับการใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับปนภาษาไทย

สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบุคลิกภาพและสถานภาพของมุสลิมที่ใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทยมีรายละเอียดดังนี้

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพและสถานภาพของมุสลิมที่ใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทย

ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพและสถานภาพของมุสลิมที่ใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทย ผู้วิจัยได้สอบถามกลุ่มตัวอย่างในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การได้รับการศึกษา ความเชื่อมั่นในตนเอง ความน่าเชื่อถือ ความมีเหตุผล ความรอบคอบ ความเป็นผู้นำ ความตรงไปตรงมา ความเคร่งศาสนา ความทันสมัย และความเข้มงวด

การประเมินในส่วนนี้เป็นการประเมินการยอมรับการใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทย ซึ่งเป็นวิธีวัดทัศนคติโดยอ้อมตามหลักการของแลมเบิร์ตและคณะ (Lambert et al., 1965 cited by Garrett, 2010, pp. 39-40) โดยให้ประเมินบุคลิกภาพและสถานภาพของบุคคลที่ใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทย ผลการศึกษามีรายละเอียดดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพและสถานภาพของมุสลิมที่ใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทย

รายการประเมิน	นักเรียนฯ	มุสลิมทั่วไป	ไม่ระบุ	รวมเฉลี่ย
1. การได้รับการศึกษา	3.98	3.75	4.00	3.81
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.91	3.74	3.25	3.77
3. ความน่าเชื่อถือ	3.74	3.66	4.00	3.68
4. ความมีเหตุผล	3.80	3.64	3.75	3.68
5. ความรอบคอบ	3.73	3.56	3.75	3.60
6. ความเป็นผู้นำ	3.70	3.52	3.75	3.56
7. ความตรงไปตรงมา	3.62	3.53	3.75	3.56
8. ความทันสมัย	3.44	3.43	3.50	3.43
9. ความเคร่งศาสนา	3.45	3.38	3.75	3.40
10. ความเข้มงวด	3.50	3.25	3.75	3.31
ค่าเฉลี่ย	3.69	3.55	3.73	3.58

ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามประเมินบุคลิกภาพและสถานภาพของมุสลิมที่ใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทยว่า เห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58) เมื่อพิจารณาบุคลิกภาพแต่ละด้านพบว่า ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ได้แก่ การได้รับการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.81) ความเชื่อมั่นในตนเอง (ค่าเฉลี่ย 3.77) ความน่าเชื่อถือ (ค่าเฉลี่ย 3.68) ความมีเหตุผล (ค่าเฉลี่ย 3.68) ความรอบคอบ (ค่าเฉลี่ย 3.60) ความเป็นผู้นำ (ค่าเฉลี่ย 3.56) ความตรงไปตรงมา (ค่าเฉลี่ย

3.56) และความทันสมัย (ค่าเฉลี่ย 3.43) อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในระดับปานกลาง เมื่อประเมินบุคลิกภาพด้านความเคร่งศาสนา (ค่าเฉลี่ย 3.40) และความเข้มงวด (ค่าเฉลี่ย 3.31) ผลการประเมินดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามยอมรับการปนภาษาอาหรับในภาษาไทยตามที่ปรากฏใช้ในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามที่จัดพิมพ์เผยแพร่เป็นภาษาไทย

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างปรากฏว่า กลุ่มนักเรียน

ศาสนามีความเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพและสถานภาพของมุสลิมที่ใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทย โดยมีความเห็นโดยรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.69) ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกับกลุ่มมุสลิมทั่วไปที่มีความเห็นโดยรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.55) เช่นกัน

กล่าวโดยสรุป กลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีความคิดเห็นในเชิงบวกต่อการปนภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลาม โดยมีทัศนคติเชิงบวกทั้งต่อภาษาอาหรับโดยทั่วไปและต่อการใช้ภาษาอาหรับปนในภาษาไทย ทัศนคติดังกล่าวอาจเนื่องมาจากภาษาอาหรับเป็นภาษาที่ใช้ในการบันทึกวจนะของพระเจ้าในคัมภีร์อัลกุรอานและเป็นภาษาที่ท่านศาสดาใช้ในการเผยแผ่ศาสนาอิสลาม ดังนั้น การใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทยจึงได้รับการประเมินในด้านบวกด้วย และหากชาวไทยโดยทั่วไปที่ไม่ใช่เฉพาะชาวไทยมุสลิมได้ใช้การปนภาษาอาหรับในลักษณะเดียวกันนี้อย่างแพร่หลายต่อไป การปนภาษาอาหรับที่เริ่มต้นจาก “คำปนภาษาอาหรับ” ก็อาจกลายเป็น “คำยืมภาษาอาหรับ” ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของภาษาไทยในอนาคต

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการปนภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับภาษาอาหรับโดยทั่วไปว่า การเขียนคำทับศัพท์ภาษาอาหรับด้วยอักษรไทยควรใช้หลักเกณฑ์ตามราชบัณฑิตยสถานเพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกัน ควรใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และควรเขียนคำแปลภาษาไทยควบคู่กับถ้อยคำภาษาอาหรับตลอดทั้งมีความเห็นว่าการใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามมี

ประโยชน์หลายประการ เช่น ทำให้เนื้อหาในหนังสือน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ช่วยให้ผู้อ่านได้เรียนรู้ถ้อยคำอาหรับใหม่ ๆ สร้างแรงจูงใจในการอ่านหนังสือ และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจคำสอนในหนังสือได้ง่ายขึ้น กล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการใช้ถ้อยคำภาษาอาหรับปนภาษาไทยในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามภาษาไทย

ผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า ภาษาอาหรับทำหน้าที่เป็นภาษาศาสนา (religious language) ที่ชาวมุสลิมทั้งที่เป็นชาวอาหรับและไม่ใช่ชาวอาหรับใช้ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม (Saidat, 2010, p. 235; Bakalla, 1984, p. 67; อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548, น. 50) และมุสลิมทั่วโลกต่างก็ยอมรับว่าภาษาอาหรับเป็นภาษาของผู้นำหรือผู้ที่มีอำนาจตลอดทั้งเป็นภาษาที่ยึดโยงโลกอิสลามให้มีความเป็นปึกแผ่น (Versteegh, 2010, p. 634)

สำหรับการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทยปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการใช้ภาษาอาหรับปนในภาษาไทย โดยเห็นด้วยในระดับมากที่สุดดังตัวอย่างความคิดเห็นต่อข้อความที่ว่า “การเขียนคำทับศัพท์ภาษาอาหรับด้วยอักษรไทยในหนังสือควรมีมาตรฐานเดียวกัน” “มุสลิมจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาอาหรับ” “ท่านภูมิไจที่ได้เรียนภาษาอาหรับ” “ภาษาอาหรับเป็นภาษาสำคัญของโลก” และ “ภาษาอาหรับเป็นเอกลักษณ์ของมุสลิมทั่วโลก” ผลการศึกษาในประเด็นเหล่านี้สอดคล้องกับงานวิจัยของจัสपालและคอยล์ (Jaspal and Coyle, 2010, pp. 17-36) ที่กล่าวว่า ภาษาอาหรับเป็นภาษาศักดิ์สิทธิ์ของมุสลิมที่แสดงให้เห็นเอกลักษณ์ทั้งส่วนบุคคล

และสังคมมุสลิมโดยรวม เนื่องจากภาษาอาหรับเป็นภาษาของศาสดาผู้เผยแผ่ศาสนาอิสลามและเป็นภาษาที่ยึดโยงชาวมุสลิมจากหลากหลายชาติพันธุ์ไว้ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ส่วนการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพและสถานภาพของมุสลิมที่ใช้ภาษาอาหรับปนภาษาไทยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากต่อบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ได้แก่ การได้รับการศึกษา ความเชื่อมั่นในตนเอง ความน่าเชื่อถือ ความมีเหตุผล ความรอบคอบ ความเป็นผู้นำ ความตรงไปตรงมา และความทันสมัย นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อบุคลิกภาพด้านความเคร่งศาสนา และความเข้มงวด ทั้งนี้ ความเคร่งศาสนาและความเข้มงวดต่างก็เป็นคุณลักษณะด้านบวกในทัศนะของอิสลาม กล่าวคือ มุสลิมผู้ดำเนินชีวิตตามหลักการของอิสลามอย่างเคร่งครัดและเข้มงวดย่อมแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความหมายของคำว่า “มุสลิม” ซึ่งหมายถึง ผู้ที่ยอมรับอำนาจสูงสุดของพระเจ้าด้วยความสมัครใจ และพยายามดำเนินตนบนหนทางเพื่อดำเนินชีวิตตามคำสั่งและคำสอนของพระองค์ (ภัทรพร สิริกาญจน, 2546, น. 81) ดังนั้น ความเคร่งศาสนาและความเข้มงวดจึงเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามทัศนะของอิสลาม

อย่างไรก็ตาม การดำเนินชีวิตของมุสลิมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเคร่งศาสนา

และความเข้มงวดก็ดำเนินไปในลักษณะที่สามารถผ่อนปรนได้ ในกรณีที่มีความจำเป็นอิสลามได้กำหนดข้อยกเว้นหรือข้อย่อนโลมไว้ เช่น การบริโภคอาหารต้องห้ามเพื่อให้รอดพ้นจากการเสียชีวิต หรือเพื่อบำบัดความหิวโหย เป็นต้น (ยูซุฟ ก็อรฏอวี, 2554, น. 60-61) กล่าวได้ว่า มุสลิมผู้ดำเนินชีวิตตามหลักการของอิสลามล้วนเป็นผู้ที่ต้องเรียนรู้ภาษาอาหรับ เพื่อใช้ในการประกอบศาสนกิจและการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับอิสลามได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามที่ศาสนาบัญญัติไว้ มุสลิมที่สามารถปฏิบัติตามที่กล่าวไว้ย่อมมีความรู้สึภักดีภักดีในฐานะที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ศนะของอิสลาม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติต่อการปนภาษาอาหรับในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามภาษาไทย” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการสำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาทัศนคติต่อภาษาในหนังสือคำสอนศาสนาอิสลามว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมของบุคคล เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และนิยายที่นับถือหรือไม่ อย่างไร

2. ควรมีการศึกษาทัศนคติต่อภาษาในหนังสือคำสอนหรือหนังสือธรรมะของศาสนาอื่น ๆ เช่น ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ศาสนาเต๋า และศาสนาขงจื้อ เป็นต้น

References

- Ajzen, I. (2005). **Attitudes, Personality and Behavior**. New York, : Open University Press.
- Aladdin, A. (2010). "Non-Muslim Malaysian Learners of Arabic (NMMLAs): An investigation of their attitudes and motivation towards learning Arabic as a foreign language in multiethnic and multicultural Malaysia". **Procedia Social and Behavioral Sciences**, 9, 1805-1811.
- Alenezi, A. A. (2010). "Students' Language Attitudes towards Using Code-Switching as a Medium of Instruction in the College of Health Sciences: An Exploratory Study". **ARECLS**, 7, 1-22.
- Albayrak, I. (2012). "Friday sermons and the question of home-trained imams in Australia". **Australian eJournal of Theology**, 19, 29-42.
- Amara Rasitratsin.(2005). **Language in Thai Society: Diversity, Change, and Development**. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Bakalla, M. H. (1984). **Arabic Culture: Through Its Language and Literature**. London: Kegan Paul International.
- Department of Information, Ministry of Foreign Affairs.(2009). **Interesting Vocabularies on Thai-Muslim**. Bangkok: Offset.
- Farida, B. (2010). **The Combination of Language Varieties in Students' Speech**. Unpublished master's dissertation, Mentouri University, Faculty of Letters and Foreign Languages, Department of Foreign Languages.
- Gaffney, P. D. (2004). "Khutba". In R. C. Martin (Ed.) **Encyclopedia of Islam and the Muslim World** (pp. 394-395). New York, NY: Macmillan Reference.
- Garrett, P. (2010). **Attitudes toward Language**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gibb, H. A. and Kramers, J. H. (1974). **Shorter Encyclopaedia of Islam**. New York: Cornell University Press.
- Gibbon, J. (2008). "God is great, God is good: Teaching God concepts in Turkish Islamic Sermons". **Poetics**, 36, 389-403.
- Glasse, C. (1991). **The Concise Encyclopaedia of Islam**. London: Stacey International.
- Hashem, M. (2010). "The ummah in the khutba: A religious sermon or a civil discourse?". **Journal of Muslim Minority Affairs**, 30, 49-61.

- Jaspal, R. and Coyle, A. (2010). "Arabic is the language of the muslims – That's how it was supposed to be: Exploring language and religious identity through reflective accounts from young British-born South Asians". **Mental Health, Religion & Culture**, 13, 17-36
- Keeler, W. (1998). "Style and authority in Javanese Muslim sermons". **The Australian Journal of Anthropology**, 9, 163-178.
- Kouega, J. and Baimada, F. G. (2012). "Language use in the Islamic faith in Cameroon: The case of a mosque in the city of Maroua". **Journal of Language and Culture**, 3, 10-19.
- Leedy, P. D. and Ormrod, J. E. (2013). **Practical Research: Planning and Design**. Boston, MA: Pearson.
- Liu, M. (2011). "Current language attitudes of mainland Chinese university students". **College Student Journal**, 45, 851-861.
- Mamun, A. and Rahman, M. (2012). "Students' attitudes towards English: The case study of Life Science School of Khulna University". **International Review of Social Sciences and Humanities**, 3, 200-209.
- Myers-Scotton, C. (2002). **Contact Linguistics: Bilingual Encounters and Grammatical Outcomes**. Oxford: Oxford University Press.
- Palikupt, D. (1983). **Central Thai and Northeastern Thai: A Linguistic and Attitudinal Study**. Unpublished doctoral dissertation, University of Texas at Austin.
- Pataraporn Sirikarn.(2003). **"Islam" Fundamental Knowledge on Religion**. Bangkok: Thammasat University press.
- Romaine, S. (2000). **Language in Society: An Introduction to Sociolinguistics**. Oxford: Oxford University Press.
- Saidat, A. M. (2010). "Language attitudes: The case of Jordan". **International Journal of Academic Research**, 2, 235-243.
- Soraya Chamchuree.(2000). **A Study of Content and Role of Kutaba Friday in A Community**. Master Degree Thesis, Faculty of Communication and Information, Chulalongkorn University.
- Stiff, J. B. and Mongeau, P. A. (2003). **Persuasive Communication**. New York: (n.a.)
- Sulman Darachai.(2014). "The Mixture of Arabic in Islamic Instruction Book". **Kasem Bundit Journal Vol.15 No.1** (Jan-June), 93-105.
- Tharinee Thadadusita.(2004). **Communication Process through Kutaba Friday of Thai-Muslims**. Master Degree Thesis, Faculty of Communication and Information, Chulalongkorn University.

- The Guilford Press. Versteegh, K. (2010). "Contact and the development of Arabic. In R. Hickey (Ed.)", **The Handbook of Language Contact** (pp. 634-651). Singapore: Wiley-Blackwell.
- Usuf Kordowee. (2011). **Halal and Harom in Islam** (Banchong Binkason, Translator) Bangkok: Offset Co., Ltd.